

№ 8 2019

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

З Днем Незалежності, Україно!

*Розповідь про мій 3-А клас.
Алла Вихор, вчитель початкових класів
школи І–ІІІ ст. № 111
імені С.А. Ковпака м. Києва.*

*Клас Т.Г.Шевченка. Наталія Плешко,
вчитель початкових класів, вчитель-методист
Реваківського ЗЗСО І–ІІІ ст.
Кіцманського р-ну Чернівецької обл.*

«ПОЧАТКОВА ШКОЛА»
щомісячний науково-методичний журнал

№ 8 (602) СЕРПЕНЬ 2019

Засновники –
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видавець –
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видається з липня 1969 року
Київ

Головний редактор

Алла ЛУК'ЯНЕЦЬ, кандидат педагогічних наук,
заслужений працівник народної освіти України

Редакційна колегія:

Іван БЕХ, Надія БІБІК, Микола ВАШУЛЕНКО,
Галина ДРЕВАЛЬ, Валентина ЗАТОРЖИНСЬКА,
Людмила КОВАЛЬ, Ярослава КОДЛЮК,
Юлія КОЛЕСНИКОВА (*завідувач відділу*),
Тетяна КОХНО, Людмила ЛІЩИНСЬКА,
Людмила ЛОПУШАНСЬКА (*відповідальний секретар*), Алевтина ЛОТОЦЬКА,
Світлана МАРТИНЕНКО, Віра МЕЛЕШКО,
Олександр МИТНИК, Антоніна МОВЧУН,
Ізоolda НІЗЕЛЬСЬКА, Оксана ОНОПРІЄНКО,
Наталія ПАРХОМЕНКО, Тамара ПИРОЖЕНКО,
Тамара ПОНІМАНСЬКА, Катерина ПОНОМАРЬОВА,
Катерина ПРИЩЕПА, Тетяна ПУШКАРЬОВА,
Олександра САВЧЕНКО, Світлана СТІЛЕЦЬ,
Світлана ТАРНАВСЬКА, Володимир ТИМЕНКО,
Ольга ХОРОШКОВСЬКА, Людмила ХОРУЖА,
Тетяна ЯРЕМЧУК (*завідувач відділу*).

Зареєстровано Державним комітетом інформаційної
політики, телебачення та радіомовлення України
серія КВ, №6506 від 09.09.2002 року.
Підписано до друку 23.07.2019. Формат 84x108/16.
Папір газетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 6,72.
Умовн. фарбовидб. 6,72. Обл.-вид. арк. 9,75.
Зам. 0104908.

Адреса редакції: 04213, Київ,
вул. Прирічна, 25-А, к. 12,
тел./факс (044) 501-03-87
www.pochatkova-shkola.net
e-mail: pochatkovasc.ua@gmail.com

Видруковано у видавництві «Преса України».
03148, Київ, вул. Героїв Космосу, 6
Свідоцтво № 35481684
<http://www.pressa.kiev.ua/>.
Якість друку повністю відповідає наданому видавцем
видавничому оригіналу.

© «Початкова школа», 2019

ЗМІСТ

До нового навчального року

НУШ: методичні рекомендації щодо роботи
за підручниками для 2 класу 1

Самбірському педколеджу ім. І.Филипчака – 80

Рондяк Л. Мовленнєво-творчий тренінг як засіб формування
мовленнєвої компетентності майбутніх учителів
початкової школи 7

Стратегія початкової освіти

Булахова Л., Жук Г. Десять ключових компетентностей –
основа формування успішного громадянина 10

Методика навчання

Савченко О. Новий підручник “Читання” для 2 класу:
методичний коментар і тематичне планування 14

Вашуленко М., Дубовик С. Тематично-календарне планування
з української мови, 2 клас 20

Заставська Г. Урок роботи з дитячою книжкою, 1 клас 24

Іваненко О. Розвиток емоційного інтелекту на прикладі
складання есе 26

Шапвалова Т. Ранкові зустрічі. Тиждень 5 “Осіньна мозаїка” 28

Мокрій Л. Математичний калейдоскоп 32

Прошкураторова Т., Пархоменко А. Система інтегрованих завдань
з теми “Життя рослин у доквіллі” 38

Творчий проект

Ляшишина Л. Символи моєї Батьківщини 43

Чорна Н., Григор'єва Т., Лаврова Н., Голубенко К. Посилення
національно-патріотичного виховання учнів
на кращих традиціях та звичаях українського народу 46

Авторська програма

Поліщук В., Поліщук Т. Формування життєвих компетенцій
у молодшому шкільному віці 53

Бесіди про духовність і мораль

Голибард Є. Людина думкою збагачується 58

Слово художній самодіяльності

Крат Л. Нема без кореня рослини, а нас, людей,
без Батьківщини. Свято до Дня Незалежності України 60

Конкурс “Розповідь про добрі справи” 63

Передрук будь-якого матеріалу українською або іншими мовами
без письмової згоди редакції заборонено.

Валерій ПОЛІЩУК,
доктор психологічних наук,
професор кафедри загальної, вікової та педагогічної психології
Київського Університету імені Бориса Грінченка;
Тамара ПОЛІЩУК,
учитель початкових класів
Білоцерківської ЗОШ І–ІІІ ст. № 17 (Київська обл.)

Формування життєвих компетенцій у молодшому шкільному віці*

Розділ 6. Віконечко у природу

Мета. Зміцнити в учнів дбайливе ставлення до природи, потребу в постійному спілкуванні з нею.

Ключові слова: дослідження, природа, фантазія.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	Бесіда "Віч-на-віч з природою"	3 клас / вересень
2	Усний журнал "Подорож лісовою стежкою"	4 клас / вересень
3	Виставка-ярмарок "Казковий фруктовий-овочевий бал"	3 (4) клас / вересень
4	Ранок "На квіти я чарівні подивлюся"	4 клас / жовтень
5	Виставка квітів "Барвистий світ"	4 клас / жовтень
6	Вікторина "Ти відповідальний за тих, кого приручив"	4 клас / жовтень
7	Конкурс "Чиста криниця" (прикмети, приказки, прислів'я про природу)"	1 клас / листопад
8	Аукціон знань "Знай, люби, бережи!"	2 клас / листопад
9	Творча робота у групах "Лісова газета"	4 клас / листопад
10	Гра-подорож "Заповідні місця мого краю"	2 клас / листопад
11	КТС "Природа і Фантазія"	2 клас / листопад
12	Конкурс плакатів "Мое найкраще деревце"	3 (4) клас / листопад
13	Звернення "Себе я бачу у дзеркалі природи"	2 клас / грудень
14	Дослідницька діяльність "Кому краще: маленькому серед великих чи великому серед малих?"	2 клас / грудень
15	Групові ігри "Живі барометри"	3 клас / березень
16	Практична робота "Збирання гербарію"	1 клас / вересень
17	Екскурсії "У всі пори року прекрасна Земля"	1 клас / березень
18	Міні-твори "Наодинці з природою"	1 клас / березень
19	Естафета "Людина—частина живої природи"	4 клас / квітень
20	Природознавчий тиждень "Куточок природи як матеріальна база ознайомлення дітей з природою"	3 клас / квітень

* Закінчення. Початок див.: "Початкова школа" № 7 за 2019 р.

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Різноманітність взаємозалежності людини та природи, необхідність їх гармонічного співжиття як передумова безпеки для фізичного і психічного здоров'я; 2) захоплюючий і загадковий світ найближчого довкілля (рослини і дерева; тварини, птахи, комахи тощо).

2. **Уміння.** Обережати природу; усвідомити себе невід'ємною частиною природи та особисту причетність до збереження природних багатств, бережливого до них ставлення; демонструвати роль природи та її самоцінність у житті людини; аналізувати, робити висновки, занотовувати результати своїх досліджень (передусім – спостережень); розширювати кругозір про навколишній природний світ і узагальнювати про нього наявну інформацію; колекціонувати природний матеріал (як хобі), що є необхідною умовою пізнання та самопізнання; прищеплювати своїм ровесникам любов до природи; милуватися її красою; формувати оцінювальні судження про власне ставлення до об'єктів природи та поведінки людей.

Провідні вікові новоутворення: домінантні моральні почуття (передусім – особиста відповідальність), естетичні почуття (передусім – почуття прекрасного); спостережливість.

Розділ 7. Екологічне виховання

Мета. Зміцнити в учнів екологічну відповідальність за навколишнє середовище.

Ключові слова: екологія, планета Земля, фауна, флора.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	2	3
1	Бесіда "Флора і фауна нашого краю"	1 клас / вересень
2	Екологічна операція "Природа – наш дім"	3 клас / вересень
3	Природознавча акція "Зелені друзі мого краю"	3 клас / вересень
4	Вечір-реквієм "Чорнобиль – рана України"	1 (2-й) клас / вересень
5	Операція-рейд "Чисте подвір'я – чисте довкілля"	1 клас / жовтень
6	Екологічний проект "Пташина їдальня"	2 клас / жовтень
7	Екологічна колективна гра "Садівник"	3 клас / жовтень

АВТОРСЬКА ПРОГРАМА

1	2	3
8	Фоторепортаж "Відходи виробництва та споживання"	3 клас / жовтень
9	Подорож сторінками екологічної енциклопедії "На варті Зеленого патруля"	2 клас / листопад
10	Бал Феї Чистоти "Бережи природу"	4 клас / листопад
11	Фестиваль "Моя найкраща Земля"	3 клас / листопад
12	Лист ровеснику "Березовий сік"	4 клас / листопад
13	Ігрові хвилини "Я – чарівник у природі"	2 клас / грудень
14	Книга скарг природи "Скільки води необхідно для життя рослин, тварин, людей?"	4 клас / грудень
15	Гра-фільм "Забруднення повітря"	2 (3) клас / грудень
16	Екскурсія "Екологічною стежкою міста"	4 клас / березень
17	Хіт-парад "Примхливі ріки та чорнильні озера"	1 клас / березень
18	Анкетування "Проблема на долоні"	2 клас / березень
19	Конкурс "Я не скривджу рідної Землі"	4 клас / квітень
20	Проект "Збережемо природу Землі"	1 клас / квітень

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Особливості взаємозв'язку між діяльністю людини та життям природи; реальні й потенційні наслідки екологічних катастроф; захоплюючий і загадковий світ флори та фауни рідного краю; екологічні проблеми сучасності в інтегральній системі "Людина – Суспільство – Техніка – Природа" та шляхи їх вирішення.

2. **Уміння.** Піклуватися про природу та дбайливо ставитися до неї; цінувати природні ресурси; розуміти вплив екологічного стану Землі на здоров'я людини; бути гостинним господарем Землі; охороняти навколишнє середовище та запобігати його забрудненню.

Провідні вікові новоутворення: домінантні моральні почуття (передусім – почуття обов'язку); естетичні почуття (передусім – почуття прекрасного); інтелектуальні почуття (задоволення від прийнятих самостійних чи спільних екологічно значущих рішень та їх реальних і потенційних результатів).

Розділ 8. У світі науки й техніки

Мета. Стабілізувати в учнів уявлення про соціальну значущість науки й техніки у житті держави та країни як гаранта внутрішньої й зовнішньої безпеки людини.

Ключові слова: комп'ютер, наука, телебачення, техніка.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	2	3
1	Бесіда "Немає науки без муки"	3 клас / жовтень
2	Історія науки: Хі-Бі-Хо (хіміко-біологічний хокей), "Початкові знання про наукові відкриття Дмитра Менделєєва"	2 клас / грудень
3	Математична мандрівка "Таблиця Піфагора"	3 клас / грудень

1	2	3
4	Дослідницька діяльність у групах "Життя й діяльність ученого та митця XVI ст. Леонардо да Вінчі"	1 клас / листопад
5	Телефонна гра "Алло! Чарівне радіо О. Попова є у вашому домі?"	3 клас / грудень
6	Інформаційна сторінка "Дослідження руху Місяця німецьким астрономом Майєром Тобісом"	2 клас / лютий
7	КВК "Комп'ютерна ера"	2 клас / вересень
8	У світі астрономії: "Галілео Галілей"	4 клас / листопад
9	Година-роздум про відкриття вченого XX ст. Альберта Ейнштейна	2 клас / березень
10	Перекличка повідомлень "Сторінка історії з дитинства Томаса Едісона – видатного винахідника XIX–XX ст."	3 клас / січень
11	Гра "Всесвітня мережа Інтернет"	3 клас / вересень
12	Конструювання у парах, або "Модель моста І.П. Кулібіна, механіка-самука, через річку Неву"	1 клас / вересень
13	Створення слайдів "У світі медицини. Микола Амосов – великий хірург-кардіолог"	4 клас / вересень
14	Колаж "Виникнення телебачення"	2 клас / жовтень
15	День любителів інформатики	4 клас / листопад
16	Творча гра "Намалюй роботу"	1 клас / грудень
17	Бесіда "Що чекає людину на планеті Марс"	4 клас / жовтень
18	Створення слайдів "Віртуальні тури визначними місцями світу"	1 клас / жовтень
19	Групові гра "Як я використовую персональний комп'ютер"	4 клас / листопад
20	Бесіда "Соціальні мережі"	1 клас / березень

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Біографічна інформація про винахідників-самоуків, окремих учених та їхні світові наукові відкриття; необхідність нових винаходів, наукового планування, проектування, моделювання, прогнозування життєвих явищ і, зрештою, сутність науки і техніки як життєвих феноменів.

2. **Уміння.** Усвідомити потребу в постійному набутті знань; практично пробувати себе у науковій і технічній сферах; поважати представників науки й техніки, зневажати примітивізм мислення й поведінки; орієнтуватися на їхні наукові цінності; розвивати власні пізнавальні інтереси; приймати оптимальні рішення; осмислювати, запам'ятовувати, відтворювати (читання, конспектування) та самостійно намагатися продукувати нову інформацію; користуватися мас-медійними й мультимедійними технологіями; прагнути до досконалого володіння комп'ютером; користуватися електронними й інтернет-технологіями.

Провідні вікові новоутворення: довільна та післядовільна увага, оперативна пам'ять, абстрактне мислення, розвинена уява (фантазерство).

Розділ 9. Світ мистецтва

Мета. Зміцнити в учнів естетичну культуру поведінки, діяльності спілкування.

АВТОРСЬКА ПРОГРАМА

Ключові слова: естетика, естетичне почуття, "комічне – трагічне", мистецтво, "піднесене – низьке", "прекрасне – потворне".

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	Бесіда "У царині мистецтва"	1 клас / вересень
2	Хвилини-роздуми "Таємниці однієї картини"	3 клас / вересень
3	Колективне ігрове спілкування "Світ моїх захоплень"	4 клас / листопад
4	Літературна студія "Мистецтво слова"	1 клас / листопад
5	Організаційно-методичний проект "Музична терапія"	3 клас / січень
6	Зустріч з музикантами "Чарівна мелодія скрипки". "Спадщина рідного краю"	2 клас / жовтень
7	Ігрова програма "Фольклорні намистинки"	2 клас / вересень
8	Гостини в гончара "Співуча глина"	4 клас / листопад
9	Виставка-ярмарок "Рукотворне диво"	4 клас / жовтень
10	Телефонна гра "Алло! Шукаємо таланти!"	4 клас / грудень
11	Конкурс Олівця-Малюця "Краса природи в докільді"	3 клас / листопад
12	Інформаційна сторінка "Архітектура рідного Краю"	1 клас / жовтень
13	Дискусія "Мистецтво і його вплив на культуру моєї нації"	1 клас / грудень
14	Змагання "Дев'ять Муз мистецтва"	4 клас / вересень
15	Гра-експрес "Народ скаже, як зав'яже"	2 клас / лютий
16	Година-роздум "Мистецтво іконопису"	2 клас / березень
17	Творча гра "Образи української міфології"	3 клас / грудень
18	Театральна вистава "За тиждень – Великдень"	2 клас / грудень
19	Подорож до кінозали "Чарівна казка"	1 клас / березень
20	Екскурсія до музею "Музична казка"	3 клас / жовтень

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Феномен "художній образ"; види мистецтва (література, скульптура, графіка, живопис, музика, театр, кіно, телебачення, цирк, хореографія, естрада, архітектура) та їх вплив на культуру окремої людини й народу; взаємозв'язок мистецтва з державністю, спілкування з мистецтвом для власного духовного розвитку; емоційно-ціннісне ставлення людини до мистецтва.

2. **Уміння.** Володіти системою елементарних мистецьких знань, термінів; сприймати й осмислювати окрему художньо-тематичну інформацію; оцінити власне ставлення до мистецтва; висловлювати та роз'яснювати свої естетичні уподобання; виявити схильність до творчої діяльності та самореалізації, розуміння функціонального призначення кольору, форми, ритму, симетрії, пропорції, розмірів тощо; розрізняти у мові та музиці кольорові й

інтонаційні відтінки; визначати смисли авторських творів (сюжет, істотні ознаки, засоби виразності); спостерігати й фантазувати.

Провідні вікові новоутворення: досконале оперування прийомами розвитку уяви (аглютинація, гіперболізація, літота тощо); спостережливість; естетичні почуття (передусім – почуття прекрасного як показник соціальної зрілості); логістика зв'язків між формою й змістом художнього твору та сценічного образу, розвинена уява (фантазія і мрія).

Розділ 10. Дбаємо про здоров'я

Мета. Сформувати в учнів ціннісне ставлення до здорового способу життя та переконаність у необхідності дотримання безпеки власної життєдіяльності.

Ключові слова: безпека, життя, психічне здоров'я, фізичне здоров'я.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	Бесіди з лікарем або психологом "Шкідливість куріння"	1 клас / грудень
2	"Фізичний гарт школярів" Свята "Мийдодіра", "Здоровим будь!", "Юля-чистюля", "Чистота рук – це передумова здоров'я"	3 клас / вересень
3	Лист-гра "Як стати Нехворійком?"	1 клас / вересень
4	Уявна гра-мандрівка "До Країни здоров'я"	3 клас / грудень
5	Гра-експрес "У здоровому тілі – здоровий дух"	2 клас / лютий
6	Інсценізація "Це ми – мікроби!"	1 клас / березень
7	Телефон "Довіра" (анонімне спілкування)	2 клас / грудень
8	Складання пам'ятки "Профілактика інфекційних захворювань"	4 клас / грудень
9	Рухлива гра "Хай вогонь у серці палає, а пожежі не буває", "Небезпека від вогню"	4 клас / листопад
10	Активний діалог-малюнок "Електричний струм хай не приносить сум"	3 клас / січень
11	Веселий кінозал "Три сигнали світлофора"	1 клас / жовтень
12	Малі олімпійські ігри "Спортивна надія"	4 клас / вересень
13	Спортивні родинні змагання "Тато, мама, я – спортивна сім'я"	4 клас / листопад
14	Святковий ранок "Здоровий ліків не потребує"	3 клас / листопад
15	Вікторина "Береженого Бог береже"	1 клас / листопад
16	Екскурсія до медичної установи	2 клас / березень
17	Тренінг "Таємниці людського життя"	2 клас / жовтень
18	КТС "Меню одного дня", "Продукти харчування – наші друзі й вороги"	2 клас / квітень
19	Практична робота "Сонце, повітря, вода – мої супутники життя"	3 клас / квітень
20	Сюжетно-рольова гра "Аптека"	4 клас / квітень

АВТОРСЬКА ПРОГРАМА

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Цінності здорового способу життя; відповідальність за своє психічне і фізичне здоров'я, а також здоров'я сім'ї та родини, ровесників, інших людей; правильне та корисне дитяче харчування; правила протипожежної безпеки, дорожнього руху, поведінки під час відпочинку і вдома.

2. **Уміння.** Дотримуватися правил здорового способу життя (приклади: для чого треба вчасно лягати спати, засмагати, ходити босоніж, обливатися водою); пристосовуватися до змін навколишнього середовища (приклад: як позбутися різних недуг і бути завжди здоровим); створювати безпечні умови для власної життєдіяльності (приклад: що треба робити, коли турбує біль?); розпізнавати й протидіяти факторам шкідливого впливу на здоров'я; планувати свій час і необхідність чергування роботи з відпочинком; дотримуватися правил особистої гігієни; досягати психічного благополуччя; вміло пристосовуватися до мінливих погодних умов; орієнтуватися й оперативно реагувати в екстремальних ситуаціях.

Провідні вікові новоутворення: формування фізичного та психічного образів "Я" у системі "здоровий – урівноважений – самодостатній – перспективний"; прогресуюче прагнення до самопізнання.

Розділ 11. Азбука економіки

Мета. Систематизувати в учнів економічні знання та започаткувати процес формування умінь, необхідних для прийняття самостійних рішень під час придбання або використання товарів чи послуг в умовах вимушеної економічної поведінки.

Ключові слова: економіка, послуга, товар.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	2	3
1	Ознайомлення із Законом України "Про захист прав споживачів"	4 клас / листопад
2	Години спілкування "Види інформації"	2 клас / жовтень
3	Гра "Ти – директор школи"	4 клас / грудень
4	Рольова гра "Продавець–споживач"	4 клас / листопад
5	Пам'ятка "Абетка споживача"	3 клас / вересень
6	Усний журнал "Сімейний бюджет"	1 клас / листопад
7	Реклама "Цікава інформація"	2 клас / вересень
8	Весела вікторина "Зелена точка і Білий лебідь"	1 клас / вересень
9	Інсценування життєвих ситуацій "Про захист прав споживачів"	2 клас / лютий
10	Аплікація "Технічний паспорт"	1 клас / березень
11	Споживчий практикум "Вибираємо товар"	4 клас / жовтень
12	Творча робота у групах "Медичні препарати"	3 клас / листопад
13	Анкетування "Якісна продукція"	4 клас / вересень
14	Естафета "Упаковка продукції"	2 клас / грудень
15	Конкурс "Яскрава обгортка"	1 клас / грудень
16	Діалог "Застережлива інформація"	2 клас / березень
17	Екскурсія до торговельного комплексу	3 клас / грудень
18	Кросворд "Світ іграшки"	3 клас / січень

1	2	3
19	Зустріч з виробником "Гарантієне обслуговування сезонного товару"	1 клас / жовтень
20	Інформаційна сторінка "Штриховий код"	3 клас / грудень

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Базові економічні поняття (асортимент, бартер, валюта, доброчинність, купівля, менеджер, меценат, національна валюта, національна економіка, обмінний пункт, підприємець, прибуток, продавець, покупець, спонсор, товар, товарне господарство); типологія професій; права й обов'язки споживачів; безпека товарів, послуг для здоров'я; достовірна інформація про кількість, якість, асортимент, даних про виробника; майнова та моральна шкода, заподіяна товарами небезпечними для життя й здоров'я людини; економічні послуги своєї школи.

2. **Уміння.** Приймати самостійні відповідальні рішення під час придбання і використання товарів; шанобливо ставитись до людей праці (передусім – виробників); формувати культуру споживача, необхідну для якісного та безпечного споживання; самореалізуватися через працю; розвивати економічний прагматизм.

Провідні вікові новоутворення: словесно-логічне мислення, словесно-логічна пам'ять, спостережливість, особиста відповідальність, психологічні особливості вимушеної економічної поведінки (терплячість, вибірковість, обережність, прагматизм), прогностичні схильності.

Розділ 12. Календар школяра

Мета: стабілізувати в учнів базові уявлення про соціальний календарний час.

Ключові слова: День Перемоги, Збройні Сили України, календар.

№/п	Зміст	Клас / Час проведення
1	2	3
1	Свято "1 вересня – День знань"	4 клас / вересень
2	12 вересня – День фізичної культури і спорту (спортивні змагання)	2 клас / вересень
3	1 жовтня – Міжнародний день музики (музичні ігри)	4 клас / жовтень
4	Всесвітній день учителя "Очі учителя з ясних зірок, щоб світився нам вічно урок"	1 клас / жовтень
5	9 листопада – День української писемності та мови (ранок "Наша мова солов'їна")	3 клас / листопад
6	20 листопада – Всесвітній день дитини (випуск стінгазети)	3 клас / листопад
7	26 листопада – Всесвітній день інформації	2 клас / листопад
8	Свято до Дня матері "Я мамині долоньки поцілую"	1 клас / листопад
9	6 грудня – День Збройних сил України (бесіда "В імені – сила і віра, і шастя, і врода, хоробрість і мужність, життя нагорода...")	3 клас / грудень

АВТОРСЬКА ПРОГРАМА

1	2	3
10	Шкільний театр "19 грудня – День Святого Миколая"	1 клас / грудень
11	22 січня – День Соборності України. Аукціон знань "Єдність і братерство народу"	3 клас / січень
12	14 лютого – День Святого Валентина (конкурс "валентинок")	4 клас / лютий
13	Вечір поезії Т.Г. Шевченка	3(4-й) клас / березень
14	24 березня – Всесвітня природознавча акція "Година Землі"	4 клас / березень
15	1 квітня – День сміху" (гра "Діжка зі сміхом")	1 клас / квітень
16	12 квітня – День Авіації і Космонавтики (конкурс оригамі)	3 клас / квітень
17	9 травня – День Перемоги" (екскурсія до парку Слави)	2 клас / травень
18	15 травня – Міжнародний день сім'ї	2 клас / травень
19	17 травня – День вишиванки	2 клас / травень
20	18 травня – Міжнародний день музеїв (екскурсія музеями міста)	1 клас / травень

Провідні очікувані компетенції:

1. **Знання.** Знаменні дати для глобалізованого світу та України (історичні витоки, сутність, перспективи); індивідуальне проживання у трьох соціальних календарних вимірах "минуле – теперішнє – майбутнє" та особистісне становлення.

2. **Уміння.** Усвідомити себе громадянином незалежної держави; сприяти відродженню традицій українського народу; пізнавати себе та інших людей; критично використовувати отриману інформацію для індивідуального розвитку; простежувати історичну генезу певної календарної дати; формувати навички здорового способу життя і культури поведінки; розробляти власний життєвий проект; долати труднощі й захищати свої права, честь і гідність.

Провідні вікові новоутворення: образна пам'ять, словесно-логічне мислення; довільність дій, спостережливості, уважності.

Тепер, як приклад, запропонуємо проведення однієї із задекларованих форм нашої розвивальної програми (гра "Як я використовую персональний комп'ютер").

Підготовчий етап (розподіл групи на підгрупи по 4–5 осіб і вибір ними гаджетів – ПК, ноутбук, смартфон, планшет).

Процедура (тривалість – до 10 хв): 1) з кожною учнівською підгрупою проводиться інструктаж про ігрові ролі, з техніки безпеки на обраних гаджетах; 2) між учнями відбувається тематичний обмін досвідом (доповіді, "запитання – відповіді", відеоролики тощо); 3) учням пропонується перелік літератури для самостійного вивчення.

Практичний етап (активна робота учнівських підгруп з тематичними картками-завданнями, в яких вказаний алгоритм їх виконання).

Процедура (тривалість – до 30 хв): робота з дидактичними картками.

Картка 1. Будова персонального комп'ютера.

Діти, за допомогою програми "PC Building Simulator" вам необхідно сконструювати системний блок комп'ютера (орієнтуйтеся за інтерактивними вказівками на екрані).

Картка 2. Аудіофайли.

Діти, прослухайте аудіоказку "Про чобіток" чи "Колобок". Вам необхідно зупинити фільм на ключових фрагментах сюжету. Потім – назвати програму, якою ви для цього скористалися.

Картка 3. Графіка.

Діти, відкрийте на комп'ютері папку з фотографіями нещодавньої екскурсії. Переключайте її, а потім обмінюйтеся враженнями.

Картка 4. Пошук.

Діти, за допомогою пошукової системи вам необхідно знайти мультфільми "Історія іграшок" або "Тачки". Покажіть на екрані потрібні фрагменти.

Картка 5. Гра.

Діти, запустіть комп'ютерну гру, яка вам найбільше подобається. Потім, вибравши свій рівень складності, продемонструйте спочатку рухи героя, а потім його навколишній світ.

Картка 6. Домашнє завдання.

Діти, за допомогою соціальної мережі передайте домашнє завдання для свого однокласника, котрий того дня був відсутній на шкільному уроці. Допоможіть йому.

Картка 7. Інформація.

Діти, спочатку завантажте із шкільного сайту будь-яку книжку з математики.

Потім дізнайтеся про погоду наступного дня.

І насамкінець, знайдіть для ровесників місце відпочинку на літніх канікулах.

Підсумковий етап (табличне зображення застосування гаджетів з допомогою сервісу "Sporecle").

Процедура (тривалість – до 5 хв): у лівій частині таблиці вказаний перелік питань, у правій – відповіді.

Примітка. Фіксується лише правильна відповідь.

Enter answer:	SCORE 2/6	TIMER 09:12 Give Up
Запитання	Відповідь	
Передаю однокласнику повідомлення через...	соціальні мережі	
Малюю в		
Передаю відео за допомогою:		
Слухаю музику за допомогою		
Шукаю матеріал по темі		
Граю в	комп'ютерну гру	

Загальний висновок. Успішне формування життєвих компетенцій у молодшому шкільному віці – не лише стабільні перспективи окремої підростаючої особистості. Це запорука теперішньої й майбутньої національної безпеки держави в умовах глобальної планетарної конкуренції, а, отже, стабільних життєвих перспектив її різноманітних громадян упродовж тривалого історичного часу.